

ULUSAL MESLEK STANDARDI

DOKUMA KUMAŞ DESEN HAZIRLAMA ELEMANI
SEVİYE 3

REVİZYON NO: 01

REFERANS KODU / 12UMS0193-3

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ 31.08.2017-30170

Meslek:	DOKUMA KUMAŞ DESEN HAZIRLAMA ELEMANI
Seviye:	3^I
Referans Kodu:	12UMS0193-3
Standardı Hazırlayan/Güncelleyen Kuruluş(lar):	Bursa Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği (BESOB)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/ Sayı:	15.02.2012 Tarih ve 2012/15 Sayılı Karar Rev.01: 26.04.2017 Tarih ve 2017/42 Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	10.04.2012 - 28260 (Mükerrer) Rev.01: 31.08.2017-30170
Revizyon No:	01

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye üç (3) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

AĞIZLIK AÇMA: Atkı ipliğinin atılabilmesi için örgü raporuna göre, önceden taharlanmış çözgü ipliklerinin bir kısmının alt; bir kısmının üst pozisyona getirilerek aralarında boşluk oluşturulması işlemi,

ANALİZ: Tekstil materyallerinin veya kumaşların özelliklerinin tespit edilmesini,

ARMÜR: Çözgü ipliklerine çerçeve sayısı kadar hareket vererek desenlendirmeyi sağlayan ağızlık açma sistemini,

ARMÜR PLANI: Bir örgünün dokunabilmesi için gerekli çerçeve hareket sırasını gösteren planı,

ATKI (ATKI İPLİĞİ) : Bir dokuma kumaşta enine yönde yer alan iplikleri,

ATKI PLANI: Kumaşta tekrarlayan atkı iplik sırasını ve sayısını,

ATKI RAPORU: Kumaşta tekrarlayan atkı iplik sırasının en küçük birimini,

ATKI SIKLIĞI: Kumaş içerisinde birim ölçüdeki atkı ipliği sayısını,

ATKI SİSTEMİ: Kumaş içerisinde üst üste konumlanmış atkı sayısı ve oranını,

ÇERÇEVE: Armürlü makinelerde gücü tellerinin üzerinde bulunduran aparatı,

ÇÖZGÜ (ÇÖZGÜ İPLİĞİ) : Bir dokuma kumaşta boyuna yönde yer alan iplikleri,

ÇÖZGÜ PLANI: Kumaşta tekrarlayan çözgü iplik sırasını ve sayısını,

ÇÖZGÜ RAPORU: Kumaşta tekrarlayan çözgü iplik sırasının en küçük birimini,

ÇÖZGÜ SIKLIĞI: Kumaş içerisinde birim ölçüdeki çözgü ipliği sayısını,

ÇÖZGÜ SİSTEMİ: Kumaş içerisinde üst üste konumlanmış çözgü sayısı ve oranını,

DESEN: Tekstil yüzeylerinde dokuma yöntemiyle oluşturulmuş estetik ögeyi,

DESEN AKSI: Desen raporunun en ve boy sınırlarını belirleyen yatay ve dikey çizgilerin kesişim noktalarını,

DESEN KÂĞIDI: Dokumacılıkta kullanılan farklı ölçülerde hazırlanmış kareli kâğıdı,

DESEN RAPORU: Desenin kumaş üzerinde tekrarlayan en küçük birimini,

DOKUMA: Çözgü ve atkı ipliklerinin birbirleriyle dik açı oluşturacak şekilde belirli kurallara göre bağlantı yaparak yüzey oluşturma tekniğini,

GRAFİK TABLET: Bilgisayarlı desen tasarımında kullanılan elektronik kalem ve tablet içeren ara birimi,

GRAMAJ: Kumaşın birim alandaki gram cinsinden değerini (g/m^2 ve $g/mtül$ gibi),

GÜCÜ: Çözgü ipliklerinin tek tek içinden geçirildiği, çerçeve veya jakara bağlantı yapılan çelik telleri,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İPLİK NUMARASI: İpliğin uzunluğu ve ağırlığı arasındaki oran ile ortaya çıkan, ipliğin kalınlığını/inceliğini gösteren sayıyı,

JAKAR: Çözgü ipliklerine platin sayısı kadar hareket vererek desenlendirmeyi sağlayan ağızlık açma sistemini,

JAKAR DİZİM PLANI: Malyon ipliklerinin, platinlere bağlantı ve dizim tahtasındaki sıralanış planıdır.

JAKAR KAPASİTESİ: Jakarda desenlendirme için kullanılan platin sayısını,

JAKAR KARTI: Kenar ve desenin örgülü halinin ve makine fonksiyon komutlarının dolu-boş noktalarla ifade edilmiş halini,

JAKAR PLATİN GÖREV PLANI: Jakardaki platinlerin görev dağılımını ve desen-komut numaralandırılmasını gösteren planı,

KÂĞIT ORANI: Ekrandaki desen görüntüsünü çözgü ve atkı sıklığıyla birebir hale getirebilmek için uygulanan değeri,

KARTON DELME MAKİNESİ: Jakar veya armür deseninin dokuma makinesine aktarıldığı kartonun delindiği makineyi,

KENAR ÇÖZGÜ TEL SAYISI: Kumaş kenarı için ayrılan çözgü tel sayısını,

KENAR ENİ: Kumaştaki kenar genişliğini,

KENAR ÖRGÜSÜ: Kumaşın kenarında kullanılan örgüyü,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

MALYON İPİ: Platinlere bağlı olarak gücü tellerine hareket veren kablo benzeri iplikleri,

NUMUNE KUMAŞ: Üretime hazırlanacak desen için referans olarak kullanılan kumaş parçasını,

ÖRGÜ: Çözü ve atkı ipliklerinin dik açı oluşturacak şekilde belirli kurallara göre birbirleriyle yaptıkları bağlantıları,

ÖRGÜ RAPORU: Çözü ve atkı ipliklerinin dik açı oluşturacak şekilde belirli kurallara göre birbirleriyle yaptıkları bağlantılarının en küçük birimi,

ÖRGÜLENDİRME: Deseni kumaşta oluşturacak şekilde çizimdeki her bir renk alanına farklı örgü yerleştirmeyi,

ÖZEL BÜYÜTEÇ (LUP) Kumaş analizinde iplik sıklıklarının, örgü ve renk raporlarının belirlenmesinde yardımcı olan büyüteci,

PİKSEL: Desenin ekran görüntüsünü oluşturan her bir noktayı,

PLATİN: Malyon ipliklerine hareket ve makine fonksiyon komutlarını veren jakar makinesi elemanını,

RAMAK KALA OLAY: İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: : İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

TAHAR PLANI: Bir örgünün en az kaç çerçeve ile dokunabileceğini ve hangi çözgünün hangi çerçevede yer alması gerektiğini gösteren planı,

TARAK: Dokuma makinelerinde atılan atkı ipliğini kumaş çizgisine kaydeden, çözgü ipliklerinin, üzerinde bulunan dış boşluklarından geçirildiği aparatı,

TARAK NUMARASI: Dokuma tarağında bir veya on santimde bulunan dış boşluğu sayısını,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TEMEL ÖRGÜ: Bezayağı, dimi ve saten örgülerini,

TREND: Eğilim, o an hâkim olan genel akım, modayı,

TÜRETİLMİŞ ÖRGÜ: Temel örgülerden çeşitli yöntemlerle elde edilen yeni örgüleri ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
2. MESLEK TANITIMI	8
2.1. Meslek Tanımı.....	8
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	8
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler	8
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat.....	8
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	8
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	8
3. MESLEK PROFİLİ.....	9
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	16
3.3. Bilgi ve Beceriler	16
3.4. Tutum ve Davranışlar	17
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	18

1. GİRİŞ

Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Bursa Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (BESOB) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardının 01 no’lu revizyonu, Bursa Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği (BESOB) tarafından yapılmış ve MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3); iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili önlemleri alarak, kalite gereklilikleri çerçevesinde, temel düzeyde kumaş analizi yapan, amirinin gözetiminde armürlü ve/veya jakarlı kumaş desenini hazırlayan ve üretim numunesi oluşturmaya hazırlık yapan ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO08: 8152 (Dokuma ve örme makineleri operatörleri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler

4587 sayılı İş Kanunu.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu.

2/7/2013 tarih ve 28695 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik.

Ayrıca; iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

Mesleğe ilişkin diğer mevzuat bulunmamaktadır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3); kumaş analiz ve desen hazırlama çalışmalarını bağımsız desen ofislerinde veya dokuma işletmelerinde gün ışığı alan veya gün ışığı lambası ile aydınlatılmış, yeterli büyüklüğe sahip bir masada; üretim numunesini oluşturmayı dokuma makinesi başında Dokuma Kumaş Desinatörünün gözetiminde çalışır.

Bu mesleği icra eden kişiler bilgisayar karşısında uzun süreli oturma ve lup ile çalışma sebebiyle göz ve omurilik ile ilgili hastalıklara yakalanabilirler.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilebilir. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanım kullanarak çalışır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 15 inci maddesi gereğince sağlık gözetimine tabi tutulur ve aynı Kanunun 17 inci maddesi gereğince gerekli eğitimleri alır ve belgelendirir.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygulamak	A.1	Acil durum, iş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak	A.1.1	İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuat ve işyeri kuralları doğrultusunda işlemlerini yürütür.
				A.1.2	Yaptığı iş ile ilgili tehlike ve risklerin belirlenmesine, risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik yapılan çalışmalara katkıda bulunur.
				A.1.3	İşe uygun kişisel koruyucu donanım kullanarak çalışır.
				A.1.4	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları yazılı veya sözlü olarak ilgililere bildirir.
				A.1.5	Acil durumlarda çıkış veya kaçışla ilgili yönetmelik ve iş yeri prosedürlerine uygun çalışır.
		A.2	Çevre koruma önlemlerini almak	A.2.1	Çevre korumaya karşı önlemleri yapılan işin gereklerine uygun şekilde uygular.
				A.2.2	Doğal kaynakların daha az kullanımı için gerekli tespit ve planlama çalışmalarına katılır.
				A.2.3	Dönüştürülebilir malzemelerin ayrımını yapar.
		A.3	Kalite gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre kalite gerekliliklerine uygun çalışır.
				A.3.2	Araç, gereç, alet, donanım ya da sistemin kalite gerekliliklerine uygun şekilde çalışır.
				A.3.3	Kalite konusunda ilgili birim yöneticisine rapor verir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	Malzemeleri hazırlamak	B.1.1	Analiz yöntemine göre kullanacağı analiz malzemelerini hazırlar.
				B.1.2	Analiz yöntemine göre analiz edeceği kumaşı hazırlar.
		B.2	Ekipmanları hazırlamak	B.2.1	Yapacağı işlem basamaklarına göre bilgisayarda kullanacağı programları seçer.
				B.2.2	Resmi bilgisayara aktarmak için kullanacağı cihazları kullanım kılavuzuna göre hazırlar.
				B.2.3	Desen çıktısı ve rapor formlarını alacağı cihazları, kullanım kılavuzuna göre hazırlar.
		B.3	Teknik dokümanları hazırlamak	B.3.1	Amirinin belirlediği kaynak kumaş, dergi, arşiv ve desenleri incelenecek şekilde hazırlar.
				B.3.2	Analiz ve tasarım sırasında kullanılacak şekilde desen kâğıdı, rapor ve iş formlarını hazırlar.
		B.4	İş planını hazırlamak	B.4.1	Amirinin verdiği haftalık iş planını inceler.
				B.4.2	Haftalık iş planına göre kendisinin günlük iş planını hazırlar.
		B.5	Çalışmalarını raporlamak	B.5.1	Uygun periyotta çalışmalarını amirine bildirir.
				B.5.2	Süreçte ortaya çıkan aksaklıkları amirine raporlar.
				B.5.3	Üretim numunesine ilişkin gerekli teknik bilgilerle ilgili formları doldurur.
		B.6	Çalışmalarını arşivlemek	B.6.1	Amirinin talep ettiği şekilde iş formlarını ve ilgili kumaş numunelerini arşivler.
				B.6.2	Amirinin talep ettiği şekilde çalışması tamamlanan desenleri arşivler.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Armürlü kumaş analizi yapmak (devamı var)	C.1	Numune kumaşın çeşidini belirlemek	C.1.1	Gözlemleyerek ve dokunarak numune kumaşını inceler.
				C.1.2	Üretim şekline (dokuma, örme ve benzeri) göre numune kumaşın çeşidini belirler.
				C.1.3	Desenlendirme sistemine (armür, jakar, baskı ve benzeri) göre numune kumaşın çeşidini belirler.
		C.2	Numune kumaşın çözgü ve atkı yönünü belirlemek	C.2.1	Kumaş kenarına bakarak numune kumaşın çözgü ve atkı yönünü belirler.
				C.2.2	Çözgü yüzlü-atkı yüzlü örgülere dikkat ederek numune kumaşın çözgü ve atkı yönünü belirler.
				C.2.3	Hav yönüne göre numune kumaşın çözgü ve atkı yönünü belirler.
				C.2.4	Çözgü-atkı sıklığını kıyaslayarak numune kumaşın çözgü ve atkı yönünü belirler.
				C.2.5	Desen görüntüsüne bakarak çözgü ve atkı yönünü belirler.
		C.3	Numune kumaşın çözgü ve atkı sıklığını belirlemek	C.3.1	Özel büyüteçle (lup) çözgü ipliğini sayarak numune kumaşın birim ölçüdeki çözgü sıklığını belirler.
				C.3.2	Özel büyüteçle (lup), atkı ipliğini sayarak numune kumaşın birim ölçüdeki atkı sıklığını belirler.
		C.4	Numune kumaşın gramajını belirlemek	C.4.1	Numune kumaşını, gramaj cihazı kesme aparatı ile keserek düzgün geometrik şekilli parçaya dönüştürür.
				C.4.2	Numune kumaş parçasını, hassas teraziyle tartarak ağırlığını belirler.
				C.4.3	Numune kumaş parçasının geometrik şekline göre alanını hesaplar.
				C.4.4	Elde ettiği verileri kullanarak kumaşın gramajını belirler.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Armürlü kumaş analizi yapmak	C.5	Numune kumaşın iplik numaralarını tespit etmek	C.5.1	Aynı uzunlukta olacak şekilde kumaştan söktüğü iplikleri belirli uzunlukta keser.
				C.5.2	Kestiği ipliklerin kıvrımını açarak düz halde uzunluklarını ölçer.
				C.5.3	Hazırladığı iplikleri hassas teraziyle tartarak ağırlığını belirler.
				C.5.4	İplik cinsi göz önünde bulundurularak iplik uzunluğu ve ağırlığına göre iplik numarasını hesaplar.
				C.5.5	Aynı cins ve özellikteki iplikle mukayese ederek iplik numarasını tahmin yoluyla tespit eder.
		C.6	Numune kumaşın örgü raporunu hazırlamak	C.6.1	Örgü analizine hazırlık olarak kumaşın ön ve arka yüzünü belirler.
				C.6.2	Örgülerdeki çözgü yoğunluğuna dikkat ederek kumaşta atkı ve çözgü yüzülü örgüleri ayırt eder.
				C.6.3	Armürlü kumaşı sökerek veya özel büyüteçle (lup) inceleyerek temel ve türetilmiş örgülerin olduğu desen örgü raporunu kenar örgüsüyle birlikte hazırlar.
				C.6.4	Farklı çözgü hareketlerine göre kumaşın dokunduğu çerçeve sayısını tespit eder.
		C.7	Numune kumaşa ilişkin rapor hazırlamak	C.7.1	Kumaşı sökme veya özel büyüteçle (lup) inceleme yoluyla ipliklerinin sırasını ve sayısını bularak çözgü raporunu hazırlar.
				C.7.2	Kumaşı sökme veya özel büyüteçle (lup) inceleme yoluyla ipliklerinin sırasını ve sayısını bularak atkı raporunu hazırlar.
		C.8	Tarak numarasını hesaplamak	C.8.1	Kumaşa özel büyüteçle (lup) bakarak diş boşluğundan geçen tel sayısını belirler.
				C.8.2	Çözgü sıklığına ve diş boşluğundan geçen tel sayısına göre tarak numarasını hesaplar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Üretim için jakarlı kumaş deseni hazırlamak (devamı var)	D.1	Kumaş veya resmi bilgisayar ortamına aktarmak	D.1.1	Kumaşı veya resmi tarayıcıda tarar veya dijital kamera kullanarak görüntüyü bilgisayara aktarır.
				D.1.2	Desen resmini, renk indirgeyerek kullanılabilir bir jakar deseni haline dönüştürür.
				D.1.3	Desen resmi üzerinde desen raporuna göre desen akslarını belirler.
				D.1.4	Desenin tekrar ediş şekline göre desen rapor çeşidini seçer.
				D.1.5	Deseni netleştirmek için genel temizleme, renklendirme ve rötuşlama yapar.
				D.1.6	Arşiv sırasına göre desene kod verir.
		D.2	Desen ölçülendirmesini yapmak	D.2.1	Amirinden aldığı verilere göre kâğıt oranını hesaplayarak bilgisayarda tanımlar.
				D.2.2	Amirinden aldığı verilere göre desen eninin piksel-platin sayısını hesaplar.
				D.2.3	Amirinin yönlendirmesine göre desen piksel-platin sayısını işletmedeki jakar kapasitesine uyararak bilgisayarda tanımlar.
				D.2.4	Amirinden aldığı verilere göre desen yüksekliğinin piksel sayısını hesaplayarak bilgisayarda tanımlar.
				D.2.5	Desendeki piksel sayısı ve çözgü sistemine göre jakar kartındaki çözgü tel-platin sayısını hesaplar.
				D.2.6	Bilgisayardaki desenin çalışma değerlerine göre kumaşta çıkacak desen boyutlarının birim ölçü değerlerini hesaplar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Üretim için jakarlı kumaş deseni hazırlamak	D.3	Deseni bilgisayarda örgülendirmeye hazır hale getirmek	D.3.1	Örgü sayısına göre renklendirme ve ince rötuşlama yaparak deseni örgülendirmeye hazır hale getirir.
				D.3.2	Amirinin yönlendirmesiyle estetik ve teknik gerekliliklere göre renk ilaveleri yaparak deseni örgülendirmeye hazır hale getirir.
				D.3.3	Amirinin yönlendirmesiyle estetik ve teknik gerekliliklere göre rapor dağılımını düzenleyerek deseni örgülendirmeye hazır hale getirir.
		D.4	Desene bilgisayarda çözgü ve atkı tanımlamak	D.4.1	Amirinin yönlendirmesiyle desene göre çözgü ve atkı sistemini tanımlar.
				D.4.2	Amirinin yönlendirmesiyle atkı cinsi, numarası, rengine göre atkı planını tanımlar.
				D.4.3	Amirinin yönlendirmesiyle desene göre makine fonksiyonlarını tanımlar.
		D.5	Desene bilgisayarda örgü atamak	D.5.1	Amirinin belirlediği örgülere göre desendeki her renge örgü atar.
				D.5.2	Kumaş kalitesine göre amirinin belirlediği kenar örgülerini atar.
		D.6	Jakar kartını oluşturmak	D.6.1	Amirinden aldığı verilere göre bilgisayarda platin görev planını tanımlar.
				D.6.2	Platin görev planına göre bilgisayarda jakar kartını oluşturur.
		D.7	Deseni jakarlı dokuma makinesinin formatına çevirmek	D.7.1	Oluşturduğu jakar kartını, bilgisayarda kumaşın dokunacağı jakarın veya karton delme makinesinin formatına çevirir.
				D.7.2	Jakar kartını disket, taşınabilir bellek veya ağ bağlantısıyla amirine teslim eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	E.1	Bireysel mesleki gelişimi konusunda çalışmalar yapmak	E.1.1	Meslek ile ilgili gelişmeleri takip eder.
				E.1.2	Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılır.
		E.2	Mesleği ile ilgili gelişmeleri takip etmek	E.2.1	Mesleği ile ilgili yenilikleri yaptığı işte uygular.
				E.2.2	Bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Ahşap ve plastik plaka
2. Aydınlatma cihazı
3. Bilgisayar ve donanımları (grafik tablet, yazıcı ve benzeri)
4. Boyalı kalem
5. Cetvel çeşitleri
6. Desen aktarım araçları (disket, USB ve benzeri)
7. Desen kâğıdı
8. Dijital fotoğraf makinesi
9. Dokuma desen yazılımı
10. Firma ve pantone renk katalogları
11. Grafik tablet
12. Hassas terazi (kumaş gramaj cihazı)
13. Işıklı masa
14. İğne
15. Kişisel koruyucu donanım (kulak koruyucu, toz maskesi ve benzeri)
16. Kumaş gramaj cihazı kesme aparatı
17. Makas çeşitleri
18. Özel büyüteç (lup)
19. Tarayıcı
20. Tığ

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Araç, gereç ve ekipman bilgisi ve kullanma becerisi
3. Armür ve jakar çalışma prensibi bilgisi
4. Çevre koruma yöntemleri bilgisi
5. Çözümlenir atkı planı hazırlama bilgi ve becerisi
6. Desen ölçüleri hesaplama bilgi ve becerisi
7. Desen rapor çeşitleri bilgisi
8. Doğrulama ve kıyaslama bilgi ve becerisi
9. Dokuma desen yazılımları kullanma bilgi ve becerisi
10. Dokuma kumaşlarda bulunan örgüleri tanıma ve raporunu hazırlama becerisi
11. Dönüştürülebilir malzemelerin ayrılması ve geri dönüşüm faaliyetleri bilgisi
12. Ekip içinde çalışma becerisi
13. El becerisi
14. El-göz koordinasyon becerisi
15. Görselleri oranlama becerisi
16. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
17. İşyeri çalışma prosedürleri bilgisi
18. Kumaşı üretim ve desenlendirme sistemine göre ayırt etme becerisi
19. Mesleki terim, mesleki nesne ve mesleki işaretler bilgisi ve ayırt etme becerisi
20. Raporlama bilgi ve becerisi

21. Renk bilgisi
22. Renk kombinasyonu yapma becerisi
23. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
24. Tarak numarasını hesaplama bilgi ve becerisi
25. Temel çalışma mevzuatı bilgisi
26. Temel düzeyde dokuma teknolojisi bilgisi
27. Temel ve türetilmiş örgü yapıları bilgisi
28. Üç boyutlu algılama becerisi
29. Ürünün ve sürecin kalitesine ilişkin bilgi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dâhilinde karar vermek
2. Çalışma ortamında ilgili kişilerden zamanında bilgi almak ve aktarmak
3. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
4. Çalışmalarında planlı, organize ve dikkatli olmak
5. Çalışmalarında yeniliklere açık ve geliştirici olmak
6. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
7. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
8. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
9. Ekip içinde uyumlu çalışmak
10. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını zamanında yerine getirmek
11. Görevi ile ilgili trend ve teknolojik yenilikleri izlemek
12. Güvenli çalışma şartlarına uymaya özen göstermek
13. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
14. İşyerine ait araç, gereç ve ekipmanların kullanımına özen göstermek
15. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
16. Meslek etiğine uygun davranmak
17. Süreç ve ürün kalitesine özen göstermek
18. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
19. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3), meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu, Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama/Güncelleme Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan/Güncelleyen Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Bige ÖZMUTLU, Bursa VocTest Merkezi – Belgelendirme Koordinatörü (Tekstil Mühendisi)

Betül ÖZYAŞAR, BESOB - Proje Koordinatörü

Gülbin OKUR, BESOB - Eğitim Müdürü

Müge GÜRSOY, BESOB - Proje Teknik Uzmanı

Seda DEMİR, Bursa VocTest Merkezi - Değerlendirme Uzmanı (Tekstil Dokuma Desinatörü)

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Ayşe DEDEOĞLU, Elvin Tekstil - Ürün Geliştirme Grup Başkan Yardımcısı (Tasarımcı)

Bilal Bülbül Bursa VocTest Merkezi - Merkez Müdürü (Tekstil Teknisyeni)

Bülent GÜRSU, Tophane Endüstri Meslek Lisesi - Bölüm Şefi (Tekstil Teknolojisi Bölümü)

Çiğdem TAYAN, Bursa VocTest Merkezi Değerlendirme Uzmanı (Tekstil Mühendisi/ Dokuma Kumaş Tasarımcısı)

Erol Erbaş, Ritaş Tekstil Ltd. Şti. - Firma sahibi

Fatma FİDAN, Nirmal Tekstil Ltd. Şti.- Dokuma Kumaş Tasarımcısı (Tekstil Mühendisi)

Hayrullah BURAN Hüseyin Özdilek E.M.L- Uzman Öğretmen (Tekstil Teknolojisi Bölümü)

Kasım UZUNÖZ, Tophane Endüstri Meslek Lisesi -Öğretmen (Tekstil Teknolojisi Bölümü)

Muharrem SERT, Arjak Desen - Tasarımcı (Firma sahibi)

Nazan TAŞ, Berteks A.Ş. - Araştırma Geliştirme Müdürü (Tasarımcı)

Nilgün BİLGİN, Multiteks - Koordinatör (Tekstil Mühendisi)

Taner GETİZMEN, Türkiye İş Kurumu Bursa İl Müdürlüğü -Uzman

Turgut SOLAKLAR, Udeso - Dokuma Kumaş Desinatörü (Firma sahibi)

Tülay IŞIK, Papatya Desen - Dokuma Kumaş Tasarımcısı (Tekstil Mühendisi)

3. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Adana Sanayi Odası

Adessa Desen Tasarım Ofisi

Akman Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Ankara Sanayi Odası

Ankara Ticaret Odası

Arjak Desen Tasarım LtdŞti.

Aydın Örme Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Bahariye Mensucat Sanayi ve Ticaret A.Ş
Batı Anadolu Sanayici ve İş Adamları Dernekleri Federasyonu
Baydemirler Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş
Berteks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş
Beteks Tekstil ve Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Boyteks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş
Buldan Ticaret Odası
Burer Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Eğitim Geliştirme Vakfı (Bursa Tasarım ve Teknoloji Geliştirme Merkezi)
Bursa Hüseyin Özdilek Meslek Lisesi
Bursa Necatibey Kız Meslek Lisesi
Bursa Olgunlaşma Enstitüsü
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
C.Y. Simetri Tekstil Tasarım-Yazılım Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)
Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil Bölümü
Çerkezköy Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi ve Kız Teknik Meslek Lisesi
Denizli Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği
Denizli Sanayi Odası
Denizli Tekstil Konfeksiyon İhracatçı Birliği
Desinatörler ve Tasarımcılar Derneği
Devlet Personel Başkanlığı
Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
Düzce Üniversitesi Düzce Meslek Yüksek Okulu
EAT Design Türkiye Temsilciliği
EFO Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Ege Bölgesi Sanayi Odası
Ege Giyim Sanayicileri Derneği
Ege İhracatçı Birlikleri
Ege Üniversitesi Emel Akın Yüksek Okulu
Elvin Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Evim Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş
Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi

Gaziantep Sanayi Odası

Gaziantep Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü

Gıdaş Tekstil Sanayi A.Ş.

Göktepe Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Gülcemal Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Hak-İş Konfederasyonu

İstanbul Sanayi Odası

İstanbul Teknik Üniversitesi Tekstil Teknolojileri ve Tasarım Fakültesi Tekstil Mühendisliği
Bölümü

İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri

İstanbul Ticaret Odası

İzmir Terziler ve Konfeksiyoncular Odası

İzmir Ticaret Odası

Kayseri Sanayi Odası

Kısmet Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Kocaeli Sanayi Odası

Konya Sanayi Odası

Köseoğlu Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

Küçükçalık Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Küçükerler Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

LaTeks- Lale Mefruşat Sanayi Ticaret ve Pazarlama A.Ş.

Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Tekstil Bölümü

Marsteks Döşemelik Kumaş Tekstil Konfeksiyon Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi ve Kız Teknik ve Meslek Lisesi

Meyteks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı
Bölümü

Moral Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Multiteks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Nedgraphics Türkiye Ofisi

Nergis Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Nirmal Tekstil Tasarım Ltd. Şti.

Özdilek Alışveriş Merkezleri ve Tekstil Sanayi A.Ş.

Öz İplik İş Sendikası

Pakipek Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Parlamış Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Pektaş Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Rekor Dokumacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Safaş Tekstil Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Santeks İplik ve Brode A.Ş.

Sarıçam Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi Kız Teknik ve Meslek Lisesi

Sunteks Dokuma Boya Apre Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Süleyman Demirel Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü

SYK Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğü

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Devlet Personel Başkanlığı

T.C. Ekonomi Bakanlığı

Tekstil Mühendisleri Odası

Tüketici Hakları Derneği

Tüketici Yararına Araştırma Derneği

Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği

Türkiye İhracatçılar Meclisi

Türkiye İstatistik Kurumu

Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği

Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası

Türkiye Tekstil, Hazır Giyim, Teknoloji ve Tasarım Araştırma Geliştirme Vakfı

Türkiye Yeşilay Cemiyeti

Türkiz Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Türkün Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Uludağ Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü

Uşak Ticaret Odası

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Yüksek Öğretim Kurumu Başkanlığı Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanları

Doç. Dr. Saliha AĞAÇ,	Başkan (Yükseköğretim Kurulu)
Leyla ÖZDEMİR,	Başkan Vekili (Türkiye İhracatçılar Meclisi)
Ahmet SARICA,	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Nesrin AKGÜN,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Mahmur KÜR,	Üye (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)
Yılmaz UÇAR,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Mahmut ARIKAN,	Üye (Türkiye Odalar Borsalar Birliği)
Pınar ÖZCAN,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Tamer TOK,	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Hilal DOĞRUÖZ ÖZER,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Neşet ERDOĞAN,	Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

5. MYK Yönetim Kurulu

Adem CEYLAN,	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Mahmut ÖZER,	Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Doç. Dr. Mustafa Hilmi ÇOLAKOĞLU,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Bendevi PALANDÖKEN,	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Dr. Osman YILDIZ,	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU,	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)